

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

De Præstantia Gratiae Dei & Felicitate Hominis eâ donati Considerationes XXXVII.

Lamparter, Heinrich

Monachii, 1657

XXX. De prima participatione Naturæ Diuinæ per Gratiam.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-46645](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-46645)

tate affecti, ne, quæso, dedecore ullo aspergamus eum, qui tantis nos beneficijs cumulauit; & tantam hanc gratiam, gratuito nobis indultam, sinamus in cassum defluere. Angelicam vitam re ipsa demonstremus. Angelicam virtutem opere ipso & conuersatione exeramus. Etenim obsecro, oroque supplex, ut ne ad iudicium, neque in damnationis nostra cumulum contingat nobis hæc prerogata fuisse: magis verò ut cedant illorum fruitionem bonorum, qua benignitate Domini omnes nos aliquando assequi promereamur. ait S. Chrysostronus hom. 1. ad Ephes.

CONSIDERATIO XXX.

De prima participatione Naturæ Diuinæ per Gratiam.

I. **G** Ratiâ Dei sum id, quod sum. 1. Cor. 15. Sicut Sol quædam actu continet, ut lucem, candorem ac venustatem, cuius aspectu recreat omnia; quædam potestate, quæ facit in terra, ut metalla & gemmas: ita

CONSIDERATIO XXX. 25F

ita in Natura Diuina quædam sunt actu & formaliter, vt in scholis loquuntur; quædam potestate solùm & virtualiter. Gratia particeps est eius, non vt gemma Solis, cuius virtute produci- tur; sed vt lux, quæ forma quædam est Solis; ac proinde imitatur ipsam formam Dei varijs modis. Quænam hæc forma? *Ego sum, qui sum.* dicebat Exodi 3. Sic dices filijs Israël; *qui est, misit me.* Non poterat appellari digniore vocabulo, quàm isto, *Qui est.* videlicet, à seipso, nunc, & semper, æternus, & immutabilis, infinitus & incomprehensibilis, solus continens omne esse; cui comparata alia omnia non sunt: non terra, non cælum, non corpora, non spiritus. *Substantia mea, tanquam nihilum, ante te: veruntamen vniuersa vanitas, omnis homo viuens.* Confessio est potentissimi regis in Psal. 38. *Omnes gentes, quasi non sint, sic sunt coram eo, & quasi nihilum reputatae sunt ei.* Isa. 40. Denique vniuersa plenitudo essendi est Deus. *In hoc vno verbo, scilicet esse, ins-*

staurantur omnia: ideò idem est Deo Esse, quàm Omnia Esse. Vnde si hac dixeris, esse bonum, iustum, nihil addidisti; si non dixeris, nihil diminuisti, ait S. Bernardus l. 5. de confid. c. 7. Imitatur hoc Gratia Dei. Sic enim ait Apostolus, Gratia Dei sum id, quod sum, quasi dicat; Quòd aliquid sum, Gratiâ sum, extra quam nihil sum. Et esse tamen aliquid videbatur Apostolus: gloriari poterat origine, sapientiâ, rebus gestis, præ alijs multis: at ipse reputat hæc omnia pro nihilo; totum esse suum in Gratia collocat; alterius esse rationem non habet. Peccatores contra, erunt, quasi non sint. vt ait Abdias. Qui enim perit, secundùm regulam scripturarum, dicitur non esse. vt ibi notat S. Hieronymus. Ne tradas, Domine, sceptrum tuum his, qui non sunt; orabat Esther c. 14. cùm loqueretur de aduersarijs potentissimis, sed impijs. Similiter ad eos, qui, cetera instructissimi ad nuptias regias, carebant oleo Gratia, dicit in Euangelio, Nescio vos. quasi non sint: nihil enim ignorat eorum, quæ sunt.

sunt. *Non sunt, qui repudiantur à Christo.* ait S. Ambrosius in *Psal. 43.* Denique fideles *Ephes. 2.* dicuntur *creati in Christo IESV.* Creari est fieri è nihilo, atqui, vt S. Thomas 1. 2. q. 110. a. 2. ad 3. docuit, *homines per Gratiam in nouo esse constituuntur ex nihilo.* Sanè, miserum esse, perinde est, ac nihil esse. Imò deterius. Vnde Saluator de quodam; *Bonum erat ei, si natus non fuisset.* *Matth. 26.* Si ergo nihil sunt, id est, non computantur alia omnia, vtique nec diuitiæ, voluptates, honores aliquid erunt. Similiter nec inopia, probra, labores, dolores tolerati pro Christo. Quid igitur ista curamus? Gratia Dei sola verè est; peccatores Deus in S. Scriptura paleas, foenum, stipulas, puluerem nominat, & habet vt abominanda cadauera, & stercus terræ. Et hæc tamen omnia nondum satis exprimunt vilitatem, ac nihil eorum. Gratia sola à Deo æstimatur aliquid esse: nec falli potest eius iudicium. *Quidquid autem aliud petitur, nihil petitur: non quia nulla omnino res est;*

Sed quia, tantæ rei comparatione, quidquid aliud concupiscitur, nihil est, ait S. Augustinus tract. 102. in Ioannem.

II. *In laudem gloria Gratiæ suæ. Ephes. 1. Ne cogites tantum nudum quoddam Esse tribui Gratiæ, sicut in rerum natura lapides habent, ac terra; præclarum, & omni perfectione plenum est Esse Gratiæ, ad imitationem Diuini. Quod Scriptura duobus nominibus indicat, 1. Gloria: quod sæpe tribuitur Gratiæ. Rom. 3. & 2. Cor. 1. Significat verò Gloriæ nomen in Scriptura totum Esse. Sic Filius Dei dicitur Hebr. 1. Splendor gloria, & figura substantia Dei. Iudith vocatur Gloria Ierusalem, id est, totum, quo gloriari possit Ierusalem. Et Iob c. 19. cum lamentaretur se omnibus rebus esse priuatum, dixit; Spoliauit me gloriâ meâ. Et apud homines, Gloria est de præclarissimis rebus cumulata fama, cum laude cultuque. Verè autem præclarissimum, imò totum & infinitum Esse suo modo continet Gratiæ: nam & omnes naturas creatas*

CONSIDERATIO XXX. 255

creatas longè superat, & ipsa sola ex-
plere potest infinitam cupiditatem &
capacitatem mentis humanæ, sine qua
nihil ei sufficit. 2. Nomen est *Regni Dei*,
quod dicitur esse in nobis, & ante om-
nia quærere iubemur. Et cùm dicitur
Colof. 1. Transtulit nos in regnum Filij di-
lectionis suæ. Concilium Trid. *sess. 6. c. 3.*
intelligit de translatione peccatoris in
Gratiã. In regno cogitatur eminentia
quædam, & copia seu plenitudo bono-
rum omniũ. Ita Deus regnat per suum
Esse, quod continet omne Esse, omnem
perfectionẽ, vitam, bonitatem, pulchri-
tudinem & Maiestatem, quam laudant
Angeli & Archangeli, adorant Domi-
nationes, tremunt Potestates: Cheru-
bim quoque, ac Seraphim magna cum
admiratione & reuerentia intuentur
abyssum Essentiæ, è qua cùm vniver-
sus hic apparatus rerum tantarum, ac
tam pulchrarum, admirabili sapientia
& vbertate, solo verbo prodierit, idẽm-
que tribus digitis regatur, ac sustente-
tur; & si fiant præterea mille millia
maio-

maiorum & meliorum mundorum, tamen id omne plus non esset, respectu eorum; quæ continentur in illa, quàm gutta roris antelucani. Simili ratione omnia naturalia, quæ sunt, & fieri possunt, excedit Gratia Dei, in eodem ordine constituta cum Deo. Nam & eius respectu omnia nihil sunt, & per illam habent, ut sint: quia Gratia causa sunt omnia, & omnium bonitates altiore modo continentur in ipsa. *Timor Dei super omnia se superposuit, Eccl. 25.* quanto magis Gratia, quæ Timorem, & alia multa præter eum complectitur?

III. *Omnis qui natus est ex Deo, peccatum non facit: quoniam semen ipsius in eo manet. 1. Jo. 3.* Hoc semen Dei est Gratia. Sicut semen est aliquid fructus, quod in sua virtute totum fructum & arborem continet, è qua provenit fructus: ita Gratia aliquid Dei est, ac suo modo (quo creatura potest) continet omnia, quæ in Deo sunt. Prodeant ergo, qui ore pando bibunt ventum honoris, & existimationis humanæ; qui
 diui-

diuitiarum fauillas & fumos atros è fornace prouolutos captant; qui inhiant vaporibus tetrae voluptatum paludis; & cum improuido Esau pro nihilo reputant, quòd pro his amittant primogenita Gratia Dei. Dicant, quòd sit illud pulmentum, quæ coctio illa rufa, quam sic appetunt, vt emant tam carò.

Ostendant, obsecro, quid vsquam sit, quod minus habeat rei & essentia. Existimationis nulla est natura: tota in-opinione, & opus imaginationis; tamque parùm habet consistentia, vt faciliùs euanescat, quàm bulla. Et nullum tamen idolum est in mundo, cui faciant tot placentas; nullus Moloch, cum quo plures abominationes exercent. Honorem verum, qui est in Gratia Dei, & à nullo potest violari, floccipendentes. Diuitia paulo plus habent substantia; præcipuum tamen valorem accipiunt ab hominum aestimatione: vt adeò nec ipsæ sint, quod sunt, sed quod existimantur. Consistentia verò, quam habent, est eiusmodi, vt prodesse

non

non possint, nisi perdantur. Numus enim habenti non prodest, sed expendenti: quo fit, ut amittatur perinde, ac si euauisset. Non ita Gratia Dei, cuius inæstimabile pretium totum in ipsa est, nec amissa prodest, sed acquisita fructificat, seque ipsamet auget, & omnia bona secum adducit. Denique Voluptas, quidquid est, commune cum brutis, & rationali naturâ indignum est: quid erit comparata cum Gratia? Curatissima sane est eius fruitio, parûmque sincera ac viuida. Nascitur & sepelitur in sensu, non transit ad mentem: ac dum sentitur, disparet. Adeo vile ac modicum est Esse illius: quod magis etiam imminuit pœnæ ac doloris mixtura. Quod mihi gutta mellis cum congio fellis? Quod autem in ea dulcedinis est, labra summa delinit, ac spiritus habitantes in primoribus neruis: quod acerbitalis, penetrat fundum cordis, & animam secat. Insani, ut breui transitu mulceant gulam, diros calculi & podagræ cultros deglutiunt. *In illis appetitus placet.*

CONSIDERATIO XXXI. 259

placet, experientia displicet. ait S. Gregorius hom. 36. in Euang. Quanto limpidior & melior gustus est Gratia? quanto plus honestatis in eo & constantia? Denique Gratia semen Dei est, in quo summa voluptas, abundantia, dignitas est: ut omnia, quae bona sunt, ipsi inesse dicantur, & omnia rursus negari; quia omnia multum excedit, in modum infinitae Essentiae Dei.

CONSIDERATIO XXXI.

De secunda participatione Naturae Diuinae per Gratiam.

I. **G**loria pondus operatur in nobis. 2. Cor. 4. S. Diadochus cap. 21. per pondus gloriae charitatem, indiuiduam Gratiae comitem, intelligit, quae per aduersa supra modum nobis augetur in hac vita: de qua sane ibi loquitur Apostolus, cum dicit; *Licet is, qui foris est, noster homo corrumpatur; tamen is, qui intus est, renouatur de die in diem: quod quomodo fiat, declarat;*
quia